

Bölüm 18

Özetleme ve Sonuçlama

²¹Doğruluğu ve sadakati kovalayan,
Yaşam, doğruluk ve onur bulacak. (21:21)

Kutsal Kitap'tan Özdeyişler yazısının genel öğretisi sayfa 225

Özlemler ve Amaçlar sayfa 228

Tanrının isteğini kavramak sayfa 232

Kutsal Kitap'tan Özdeyişler yazısının genel öğretisi
(Temel ayetlerde kristalleştirildiği gibi)

I Yapam sadece Tanrı yönetimiyle başarılıya dönüştürülebilir.

A. Kendi yapamın başarıyla yöneltemezsin.

20:24 ²⁴ RAB'tir kararlaştıran insanın adımlarını;
Ademoğlu kendi yolunu nasıl kavrayabilsin?

14:12 ¹²İnsanın gözüne doğru görülen yol vardır,
Ama onun sonucu ölüm getiricidir.

28:26 ²⁶Kendi kafasına güvenen akılsızdır;
Ama gününü bilgelikte geçiren, güvenliğin gönencindedir.

B. Başarılı yapamaya gerekli bilgelik sadece Tanrı'dan kaynaklanır.

9:10 ¹⁰Gözleri ikiyüzlülükte kıpırdayanın ürünü kederdir;
Sözleri gevezelikte sapıtmışın görgüsü hüsrandır.

1:7 ⁷RAB korkusu bilginin başlangıcıdır.
Akılsızlar bilgiyi ve sıkladüzeni hor görür.

2:6 ⁶Çünkü RAB bilgelik sağlar,
O'nun ağızından bilgi ve anlayış çıkar.

C. Bu nedenle yapamın yönetmesi için Tanrı'ya güven.

3:5 ⁵Tüm yüreğinle RAB'be güven, kendi anlayışına bel bağlama.

3:6 ⁶Tüm yollarında O'nu değerlendir,
O da senin adımlarını doğrultacak.

3:7 ⁷Kendi görüşünde bilgeliymiş gibi davranma;
RAB'ten kork, kötülüğe rest çek.

II Başarılı yapamı oluşturan Tanrı önerilerine uy.

A. Doğruluk kapsamında Tanrı'yı ilgilendiren hizmeti sun.

21:3 ³Adaleti ve hakkı uygulamak
RAB'be kurban sunusundan daha yeğdir.

15:8 ⁸Bozuk kişinin sunusu RAB'be tiksinti getirir;
Öte yandan doğruların duası O'na beğeni verir.

11:30 ³⁰Dođru kişinin ürünü yaşam ağacıdır;
Bilge kişi insanları kazanır.

B. Kendine ilişkin yaşamın her alanında düzence uygula.

4:23 ²³Tuttuđun her şeyin ön sırasında yüreğini içtenlikle savun;
Çünkü yaşamın kaynakları oradandır.

4:24 ²⁴Dilini yalan dolandan irak tut;
Lastikli söze karşı kendini savun.

4:25 ²⁵Gözlerin dosdoğru yönü görsün;
Bakişın ileriye saptansın.

4:26 ²⁶Ayađının atacağı adımları hesaba al;
Bununla bütün yolların sağlama bağlanır.

4:27 ²⁷Ne sağa sap ne de sola;
Ayağını düzenbazlıktan çek."

C. Ailene ilişkin birbirinizi sevgiyle yüreklendirin.

23:26 ²⁶Evladım, kulağını doğrult sözüme;
Yollarıma bak da onları benimse.

22:6 ⁶Çocuđu tutacağı yol kapsamında yetiştir;
Yaşlanınca ondan ayrılmayacak.

14:1 ¹Gerçek anlamda bilge kadın evini kurar,
Ama akılsız kadın kendi eliyle onu yıkar.

31:28 ²⁸Evlatları ayağa dikilip ona mutluluk sunar;
Eşi de onun erdemlerini diliyle sıralar:

Ç. Başkalarıyla ilişkili sağlıklı ve yapıcı bağlantıları geliştir.

13:20 ²⁰Bilgeyle birlikte yol aşan bilge olur;
Öte yandan akılsızlarla yol arkadaşlığı eden zarar bulur.

17:17 ¹⁷Gerçek dost her durumda sever;
Kardeş bunalımlarda yardımcı olmaya doğer.

27:17 ¹⁷Demir demiri biler,
İnsan da insanın yüzünü.

D. Varlığınla ilgili sahip olduğun değerleri Tanrı'yı yüceltme doğrultusunda kullan.

3:9 ⁹Varlıđınla ve ürününün turfandasıyla RAB'bi yücelt.

3:10 ¹⁰Böylece ambarların sürekli taşar,
Teknelerin taze şarapla, tıka basa dolar.

19:17 ¹⁷Yoksula eliaçıklıkla davranan RAB'be ödünç verir;
RAB onun karşılığını ödeyecektir.

III. Tanrı kendisine güvenenleri ve O'nun Sözü'nü dinleyenleri ödüllendirir.

A. Gerçek mutlulukla

16:20 ²⁰Öğüde önem vermek refaha götürür;
RAB'be güvenmek de mutluluğa..

29:18 ¹⁸Peygamberlik sözü yokluğunda
ademoğulları çekinmeyi bir yana iter;
Ama ruhsal yasayı sayanlara ne mutlu!

B. Bağtan bağa doyurucu yağam doluluğuyla

19:23 ²³RAB korkusu yaşama iletir;
Ona sahip olan doygundur,
Zarar çekmekten arıdır.

21:21 ²¹Dođruluđu ve sadakati kovalayan,
Yaşam, doğruluk ve onur bulacak.

C. Sonsuz yağamla

15:24 ²⁴Bilgenin yolu yukarıyı, yaşam yöntemini gösterir;
Böylece alt yerlerdeki Ölümler Ülkesi'nden onu sakındırır.

14:32 ³²Kötü kişi kendi düzenleriyle yıkılır,
Ama doğru kişinin ölümünde sığınacağı yer vardır.

10:25 ²⁵Kasırga gelip geçince kötü kişi yok olur;
Öte yandan doğru kişi sonsuzu kapsayan temeldir.

Özlemler ve Amaçlar

I. Temel insan özlemleri taşıdığı ruhsal amaçların birer türevi olmaya yol açsın. (Bölüm 3'ten)

A. Mutluluk ve Tatminlik (Tanrısal bilgeliği kovala)

- 3:13 ¹³Ne mutlu bilgelik bulana! Anlayışa konana.
- 3:15 ¹⁵Bilgelik yakutlardan daha değerlidir;
Özlenecek hiçbir şey onunla denkleştirilemez.
- 3:17 ¹⁷Bilgelığın yolları hoşnutluk vericidir;
Bütün çığırları da esenlik..
- 3:18 ¹⁸Onu tutanlara yaşam ağacıdır,
Ona sımsıkı sarılanlar mutluluk kuşanımıyla donanır.

B. Onaylama ve kabul edilme (Tanrısal özyapıyı geliptir)

- 3:3 ³Kayra ve gerçek daima seninle olsun;
Bağla onları boynuna, yaz onları yüreğinin tabelasına.
- 3:4 ⁴Tanrı'nın ve insanların önünde lütuf ve bilgelik kazanacaksın.

C. Başarı (İnsan yöntemini değil, Tanrı'nın yöntemini izle)

- 3:31 ³¹Kaba kuvvete verilene imrenme,
Onun izlerinde yürümeyi yeğleme.
- 3:32 ³²Çünkü çarpık insan RAB'be bir tiksintidir;
Öte yandan dürüst insan RAB'bin güvenilenidir.
- 3:33 ³³RAB'bin laneti soysuzların konutundadır.
Ama O doğruların barınağını kutlu kılandır.

Ç. Bolluk (Tanrı'ya eli açıklıkla sunu getir)

- 3:9 ⁹Varlığınla ve ürününün turfandasıyla RAB'bi yücelt.
- 3:10 ¹⁰Böylece ambarların sürekli taşar,
Teknelerin taze şarapla, tıka basa dolar.

D. Güvenlik (Tanrı'ya bel bağla)

- 3:23 ²³Bunu yaptığında yolunu güvenlikte sürdüreceksin;
Ayağın da kösteklenmeyecek.
- 3:24 ²⁴Yatađa uzanınca korkmayacaksın,
Yattığında uykun tatlı olacak.
- 3:25 ²⁵Akılsızları ansızın bastıran ürküden yılma;
Ne de kötülere gelen beladan.
- 3:26 ²⁶Çünkü RAB'tir sana güven veren;
Ayaklarını tuzağa düşmekten esirgeyen.

E. Sağlık ve uzun süreli yaşam (Tanrı'yı say ve O'nun Sözü'nü dinle)

- 3:1 ¹Evladım, öğrettiğimi unutma. Yüreğinde sakla buyruklarımı.
- 3:2 ²Çünkü onlar sana günler bolluğu, yaşam uzunluğu getirecek,
Yıllar boyunca doluluk sağlayacak.
- 3:7 ⁷Kendi görüşünde bilgeliymiş gibi davranma;
RAB'ten kork, kötülüğe rest çek.
- 3:8 ⁸Bedenine sağlık olur bu, kemiklerine de şifa.

II. En sađlam amacýseç ve onu kovala.

A. Tanrı'yı yakından tanımak

- 2:3 ³"Bu böyledir; sorunların içyüzünü bilme isteğiyle yanarsan,
Kavrayış gücüne seslenirsen,
- 2:4 ⁴"Gümüş ararcasına onu ararsan,
Defineler ardından koşarcasına onu araştırırsan,
- 2:5 ⁵"RAB korkusunu o zaman anlayacaksın;
Tanrı bilgisine erişeceksin.

B. Tanrı Sözü'nü öğrenmek ve O'nu paylaşmak

- 22:20 ²⁰İşte sana derleyip topladığım otuz temel öğretiyi yazdım;
Bilgiyle ve bilge öğütlerle yüklü.
- 22:21 ²¹Dođru ve gerçek olanı sana göstereyim diye,
Bunlarla seni gönderene sağlıklı yanıtı veresin diye.

C. Pak ve dürüst yaşam yapmak

- 11:23 ²³Doğruların isteği daima iyilikle sonuçlanır;
Öte yandan kötülerin bekleyişi tanrısal öfkeyle noktlanır.
- 11:27 ²⁷İçtenlikle iyiyi arayan bol lütuf bulur;
Ama bir insan kötü olanı ararsa başına kötülük gelir.
- 22:1 ¹Temiz ad sınırsız servetten daha üstün tutulsun;
Saygınlık da gümüşle altından.

Ç. Tanrıya ve başkalarına hizmette bulunmak

- 11:30 ³⁰Doğru kişinin ürünü yaşam ağacıdır;
Bilge kişi insanları kazanır.
- 10:21 ²¹Doğrunun dudakları pek çok kişiyi besler,[◇]
Ama kafasızlar kavram besisizliğinde ölür.
- 31:20 ²⁰Yoksula eli açıklıkla davranır;
Fakire fıkara özveriyle yaklaşır.

III. Çelişkili istekleri ve amaçlarıyadsı

A. Zevk u sefa ve hazcılık (hedonizm)

- 21:17 ¹⁷Hoşnutluğu zevkte odaklanan yoksulluk yolcusudur;
Şarapla seçkin yağı seven varlık edinemeyecek.
- 23:20 ²⁰Şarap soğuranların,
Midesine düşkün olanların arasına katılma.
- 23:21 ²¹Çünkü bekriler, pisboğazlar kendilerini yoksullukta bulur;
Uyku tulumu olmak da kişiyi paçavralarda bırakır.
- 18:2 ²Akılsız birey anlayış eksikliğinde bocalar;
Her durumda kendi açısını kovalar.

B. Maddecilik (materyalizm)

- 23:4 ⁴Varlık edinmeye uğraşma;
Aklını kullan, bu kovalayıştan vazgeç!
- 23:5 ⁵Gözlerini açıp kapamanla yok olur.
Zenginlik kanatlarını açarak uçar,
Kartal gibi göklere çıkar.

15:27 ²⁷Haksız kazanç ardından giden kendi konutuna bela getirir;
Öte yandan rüşvete rest çeken yaşam gönencindedir.

C. Kendi kendini yükseltmek

25:27 ²⁷Bol balla doymanın yararlılığı yoktur;
Yücelik kovalamanın çektiği baş ağrısı bastırıcıdır.

17:19 ¹⁹Sürtüşmeden hoşlanan günahı sever;
Yüksek perdeden atan kapıyı çatışmaya açar.

Ç. Tanrı saymaz kişilerle dostluk

24:1 ¹Kötüler seni imrendirmesin;[◇]
Onların arasına katılmayı aklının ucuna bile getirme.

24:2 ²Neden mi? Kafaları kaba kuvvete eğilimlidir,
Dudakları da sinsilik düzenlerine.

28:19 ¹⁹Toprağını işleyen insanın yeterli ekmeği vardır;
Boş uğraşlar ardından giden yoksullukla boğuşacak.

D. Utanç getirici arzu

6:25 ²⁵Yüreğinde onun güzelliğine yenik düşme,[◇]
Kırpikleriyle zapt edilme.

6:26 ²⁶Hayat kadını bir somun ekmek karşılığı elde edilebilir;
Ama erkeğe bağlı kadının karşılığı bireyin öz yaşamıdır.

IV. Amaca erişmek için çalış.

A. Amaca erişmek direnişi ve kararlı çalışmayı gerektirir.

13:4 ⁴Tembelin canı hep çeker ama hiçbir şey bulamaz.
Öte yandan çalışkanın canı bollukla doyurulur.

21:25 ²⁵Haylazın kovalayışı kendisine ölümdür;
Çünkü onun elleri çalışmaktan beri durur.

B. Amaca erişmek gönenc ve kutluluk getirir.

13:19 ¹⁹Karşılanan iştah ruha tatlılık getirir,
Ama kötülüğe rest çekmek akılsızların harcı değildir.

13:12 ¹²Bugün yarın gözlenen umut yüreğin yağın eritir,
Ama gerçekleşen özlem yaşamı canlandırır.

Tanrýnýn isteđini kavramak

I Tanrýnýn senin yapamýnla ilgili bir tasarasýve dýzeni olduđunu taný

20:24 ²⁴RAB'tir kararlaştıran insanın adımlarını
Ademoğlu kendi yolunu nasıl kavrayabilsin?

16:4 ⁴RAB her şeyi belirli bir amaca yarattı;
Kötüyü bile yıkım gününe.

II Ýsteđini ve yapamýnýTanrýya teslim et.

3:5 ⁵Tüm yüreğinle RAB'be güven, kendi anlayışına bel bağlama.

3:6 ⁶Tüm yollarında O'nu değerlendir,
O da senin adımlarını doğrultacak.

16:3 ³Yaptıđın her işi RAB'be bırak,
Planların o zaman gerçekleşecektir.

III Akýnyuđraptyran günahýn tümünü açık açık söyle ve onlardan ayrý.

28:13 ¹³Suçlarını örtbas eden hayır görmeyecek;
Tersine, onları ikrar edip bırakan sevecenliğe kavuşacak.

16:6 ⁶Kötülük lütuf göstermekle ve sadakatle silinir,
RAB korkusu bireyi kötülükten koparır.

IV. Ýsteđini sana göstermesi için Tanrýya güven besle.

28:5 ⁵Kötüler adaletten bilgisizdir;
Buna karşı RAB'bi arayanlar her bakımdan anlayışlıdır.

2:6 ⁶“Çünkü RAB bilgelik sağlar,
O'nun ağzından bilgi ve anlayış çıkar.

2:9 ⁹“Hem hakkı, hem adaleti, hem sağlıklı gidişi,
Hem de bütünlüğün her bir çığırını o zaman anlayacaksın.

V. Dua ederek Tanrýnýn yönetimini ara.

15:29 ²⁹RAB kötülerden ıraktır;
Öte yandan doğruların duasını yanıtla.

15:8 ⁸Bozuk kişinin sunusu RAB'be tiksinti getirir;
Öte yandan doğruların duası O'na beğeni verir.

VI. TanrýSz'nden yöntem sađla.

6:20 ²⁰Evladım, babanın buyruğuna sarıl,
Annenin ğretişini baştan savma.

6:21 ²¹Onları her durumda yüreğin üzerine bağla,
Üstelik boynuna sar.

6:22 ²²Yrrken sana yol gösterecek,
Yattığında zerine bekilik edecek,
Uyandığında seninle syleşecek.

6:23 ²³Buyruk sana ırağdır, ğretiyse ışık.
Sıkıdzen uyarıları yaşam yoludur.

VII. Tanrýnýn senin aracılıđıyla yüce ipler görmesini bekleyen ol.

16:1 ¹Ademođlu düşüncelerini akılıyla planlayabilir,
Ama dile getirilen sözler RAB'tendir.

16:9 ⁹Ademođlu gideceği yolu tasarlar,
Ama adımlarını RAB yöneltir.

VIII. Tanrýnýn kendi isteđiyle elipkide olan bütün engelleri alt edeceđine inan.

21:30 ³⁰Yok bilgelik, yok anlayış, yok danışma;
Hibiri de RAB'bin karşısında tutunamaz.

19:21 ²¹Ademođlunun yüreği bir sürü plan eğleştirir;
Ama eninde sonunda RAB'bin tasarısı saptanır.

IX. Yařamýna Tanrýnýn kutluluđunu bekle.

10:28 ²⁸Dođruların umudu sevinte yeşerir,
Ama kötünün bekleyişleri kurur gider.

10:24 ²⁴Kötünün korktuğu şey onun başına gelir,
Ama doğruların dileği karşılanacaktır.